

Naturvernforbundet
i Oslo og Akershus

ÅRSBERETNING OG REGNSKAP 2018

FOR

Naturvernforbundet
i Oslo og Akershus

STYRETS VURDERING AV ARBEIDSÅRET 2018 - 2019

Den største endringen i NOAs liv i arbeidsåret er at vi etter nærmere 30 år på Vøienvolden flyttet inn i Marka, nærmere bestemt til den gamle Akergården Søndre Sandås, midt på parkeringsplassen på Sognsvann. Her planlegger vi å etablere en «Markaport» med flere elementer: En grønn turtrasé fra T-banen og inn i Marka, et informasjonstilbud til publikum, et kombinert møte- og utstillingslokale for markaorganisasjonene og lokale foreninger, i tillegg til kontor for NOA i hovedhuset. Kontoret er innredet, og de andre planene er under gjennomføring, men i ulikt tempo.

På naturvernfronten er det fortsatt tunge tak. Etterdønningene etter «bruk-trumfer-vern-perioden» ruller fortsatt inn over oss, men interessen for naturvern har vokst betraktelig det siste året, og gir inspirasjon til å hive seg inn i nye kamper for naturarven. Inspirerende er særlig den entusiasmen vi møter fra mange ungdommer i prosjektet «Sammenhengende villmark» og registreringskurset i skogøkologi og artsfunnskap. I tillegg har vi startet en satsing på sosiale medier, med sikte på å bli vesentlig mer synlig på de nye medieflatene. Selv om satsingen er ung, har det allerede gitt en sterk økning i vår kontakt med omverdenen – og mer skal det bli! Målet er stor og vel koordinert informasjonsvirksomhet; på Frønsvollen og Søndre Sandås, i Grevlingen og andre trykksaker og i de elektroniske mediene, slik at vårt budskap kommer tydeligere fram og når flere.

I Marka går vi gjennom alle hogstmeldinger som kommer inn. Der vi tror det kan være store naturverdier eller eventyrskoger, reiser vi ut på befaring, og klager på hogstvedtakene, dersom antakelsene stemmer. I stedet for å pøse inn et stort antall klager, satser vi på noen færre, men prinsipielt viktige saker, samt saker der vi finner arter på rødlista eller andre miljøverdier. Erfaringene er at NOA finner mye verdifull natur som skogbrukets registranter har hoppet over, og der NOAs innsats fører til at områdene reddes fra hogst eller at hogstene modifiseres.

I desember ble Eine skog i Lommedalen vernet i Statsråd – en ikke ubetydelig seier for NOA: Store deler av området skulle hogges vinteren 2016-2017, men klage fra NOA satte en midlertidig stopp for planene. Pausen benyttet vi til å skrive til skogeieren og informere om ordningen «frivillig vern», som er en meget raus ordning for å få på plass mer vern. Og det lyktes. På dagen to år etter at vi tilskrev skogeieren, ble området vernet. Saken inspirerer til å styrke informasjonsinnsatsen overfor skogeiere med verneverdig skog for å prøve ut mulighetene for et samspill. Nye framstøt er gjort i Marka og også andre steder i landet, i regi av Naturvernforbundets skogutvalg. I Marka er nå 10 % av arealet vernet.

Styret har besluttet å ha et spesielt fokus på det svært verdifulle kulturlandskapet på Tanumplatået i Bærum. Flere verneforslag er fremmet de siste tiårene, uten å lykkes. Kommunen snakker pent om vern, men hver omdreining på kommuneplanen medfører at nye biter tas. Derfor er det NOAs ønske å få til en mer permanent beskyttelse av området. Arbeidet sikter inn mot å gjøre området mer kjent i befolkningen og vekke en stolthet hos grunneierne gjennom utgivelse av en praktbok om området som skal komme ut i mai i år.

Gledelig er det også at vi har fått et eget fjordutvalg som er i ferd med å bygge opp kontakter og kartlegge mulige innsatsområder for NOA. Og i byen har vi 5 meget solide lokallag som griper fatt i utfordringene i sine områder, og på den måten gjør naturvernarbeidet i byen effektivt. Arbeidet spenner over alt fra uttalelser om sykkelveier og bygging nær vassdragene til å fremme alternativ utbyggingsplan for den nye bydelen på Filipstad (i kompaniskap med andre organisasjoner og gode fagfolk).

Arrangementer er en viktig del av å være synlig, og også her satser vi på færre, men større og mer synlige tiltak. To svært vellykkede møter på Litteraturhuset og 3 «sidesprang» er blitt fast rytme, i tillegg har vi hatt en rekke turer for familier, skoler og innvandrere.

Til tross for spådommen om papirutgivelsenes død, har vi stor nytte av Grevlingen, der vi i hvert nummer går grundig inn i et tema og gir leserne god argumentasjon. Også i 2018 ble det en Markakalender – flottere enn noen gang – og med en god økning i salget fra i fjor.

Økonomien er solid takket være stor nøysomhet i sekretariatet, milde gaver og hardt arbeid. Et overskudd på nærmere en halv million kroner vil komme godt med når vi blant annet skal starte byggingen av det nye møte- og informasjonslokalet på Søndre Sandås.

Det er selvsagt ikke mangel på utfordringer. Arealpresset er stort, og økende. Mange har en holdning om at natur bare har verdi hvis den kan brukes til et eller annet. Og organisatorisk er det vanskelig i en tid med så enorme mengder informasjon og forhold som prøver å fange vår oppmerksomhet å få fram et nødvendig, men ikke alltid like populært budskap. Også i organisasjonen ser vi slitasje i noen av lokallagene, men også håp gjennom reorganiseringer, sammenslåing og kontakter på tvers.

Det har ikke vært langtidssykefravær i perioden, og de nye lokalene gir inspirasjon og gode arbeidsforhold. Virksomheten forurenses i liten grad det ytre miljøet. Likestilling er oppnådd i så vel styre som sekretariat.

Styret i NOA takker alle som er med å dra lasset, i sekretariatet, lokallag og arbeidsgrupper, på dugnadene på Frønsvoll og Søndre Sandås, på møter og turer, med bidrag, heiarop og arbeidsinnsats. Takk for økonomisk støtte fra enkeltpersoner, lokallag, Sparebankstiftelsen, Viriks Legat, Oslo kommune og Akershus fylkeskommune – bidragene setter oss i stand til å komme på offensiven! Og det trenger naturmiljøet i Oslo og Akershus.

Søndre Sandås, 12. mars 2019

NATURVERNSAKER

MARKA

Marka er rekreasjonsområde for mer enn 1,2 millioner mennesker. Derfor fikk vi 2009 en egen lov for Osloomarka. Likevel er områdets kvaliteter for friluftsliv og naturopplevelse stadig under press. NOAs hovedoppgave i Marka er å arbeide for bevaring av de siste gammelskogene og for det enkle, naturnære friluftslivet. Dette gjør vi gjennom egne forslag til tiltak, og ved reaksjoner på andres tiltak eller forslag til slike. Det er særlig fraværet av regler som regulerer skogbruket som gjør markaloven til et dårlig redskap for å nå våre mål, men det står også mye igjen på å finne en god balanse mellom tilrettelegging for idrett og friluftsliv – på den ene siden og behovet for naturopplevelse, stillhet, ro og fravær av dagliglivets mas på den annen.

Kunnskapsmangel - krav om registreringer

NOA har gjentatte ganger påpekt at kunnskapsgrunnlaget om Osloomarka (naturverdier, kulturminner, opplevelsesverdier) er så mangelfullt at det ikke gir grunnlag for en «kunnskapsbasert forvaltning». Vi opplever stadig at skogforvaltningen godkjenner hogster i områder der verneverdige forekomster finnes, med den begrunnelse at de ikke er registrert i offentlige databaser. I 2018 fremmet vi krav om at miljømyndighetene tar initiativ til å få gjennomført nødvendige registreringer. Kravet fikk tilslutning fra organisasjonene i FNF Oslo og FNF Akershus (Forum for Natur og Friluftsliv), med bl.a. OOF, Skiforeningen og DNT.

Flerbruksplan for kommuneskogene

NOA har hatt gleden av å medvirke til opprettelse og revisjoner av Mål og retningslinjer for Oslo kommunes skogsdrift siden 1989. NOA har trukket fram driften av Oslo kommunes skoger som et forbilde for flerbruk. NOA har fortsatt et godt samarbeid med etaten, men så med bekymring på forslaget til revisjonen i 2018, som ikke ville styrke kommuneskogens miljøprofil fram mot 2019 - året da Oslo er utvalgt til europeisk miljøby. NOA så seg derfor nødt til å utarbeide et alternativt, begrunnet forslag som byråden kunne bruke som grunnlag for sitt endelige forslag. Heldigvis var denne strategien vellykket, idet de Mål og retningslinjer som nylig ble vedtatt av Byrådet i Oslo stort sett fulgte våre forslag.

Forslag om endring av markaloven; markagrensa og el-sykkel

Klima og miljødepartementet har lagt ut forslag til endringer av markaloven til offentlig høring. Forslaget innebærer bl.a. å justere markagrensen i to områder for å åpne for boligbygging i nærområdene til jernbanestasjoner i Nittedal og Lunner. Det er samtidig forslag om 3 erstatningsområder for markagrensen, alle i Nittedal kommune. NOA har akseptert forslaget da det vil bidra til fortetting nær knutepunkter for kollektivtransport, samtidig som erstatningsområdene er av god kvalitet og størrelse.

Samtlige markaorganisasjoner har gått imot endringer av markalovens § 10, der det foreslås at el-sykler sidestilles med tråsykler på stier i Marka.

Nye naturreservater

I 2018 ble følgende nye naturreservater opprettet innenfor markagrensen: Pipra og Storsjøhøgda på Romeriksåsen, Vassmyråsen i Vestmarka og Eine ved Bærums Verk. Verneprosesser er i gang for Røverkollen i Lillomarka og Orrhanamyra på Romeriksåsene.

I Marka er 10 % av arealet vernet; 2,3 % som landskapsvernområder, resten i hovedsak som naturreservat, men også en liten andel friluftslivsområder etter markaloven.

Regjeringen meldte i mars 2018 at de starter arbeidet med å kartlegge verneverdiene i Østmarka. Dette er første fase på veien mot en nasjonalpark i Østmarka. I desember leverte Fylkesmannen en foreløpig evaluering som konkluderte med at Østmarkas naturkvaliteter er gode nok for en nasjonalpark.

NOAs verneforslag

NOA har utarbeidet forslag til et større landskapsvernområde i Nordmarka og Krokskogen. Dette skal omslutte etablerte naturreservater og i tillegg opprette noen nye. Forslaget skal føre til landskapsøkologisk restaurering og sammenknytting av verdifulle områder, som er del av et viktig kjerneområde for viktige artsgrupper av rødlistede arter. Selve verneforslaget står i stampe, som følge av generell vernemotstand hos Markas største skogeier, men arbeidet med verneforslaget har gitt oss kunnskap som gjør at vi kan få stanset en del hogster. Bl.a. ble det i november reddet et område med en rekke sterkt truede arter – og som skogbruket hevdet var «ordinær skog». Området kan fungere som et kildeområde for arter som vi ønsker spredd til andre deler av Marka gjennom prosjektet «Sammenhengende villmark».

I dette prosjektet foreslår NOA å knytte sammen disse artsrike områdene nord i Marka med reservater og annen gammelskog innenfor Oslos kommunegrenser med «korridorer og springbrett» for sårbare og truede arter. Prosjektet er finansiert av Oslo kommune og Miljødirektoratet.

Skogbruksforskriften for Marka

For regulering av skogsdriften i Oslomarka gjelder egne forskrifter under skogloven. Forskriftene er ennå ikke tilpasset markaloven og endringer i naturmangfoldloven og miljøinformasjonsloven. Etter lang tids press fra markaorganisasjonene la endelig Mat- og landbruksdepartementet fram forslag til nye forskrifter med høringsfrist oktober 2017. Ved utløpet av 2018 har fortsatt ikke departementet ferdigbehandlet saken og lagt den fram for Stortinget. Forslaget ivaretar ikke markas natur- og friluftsverdier, innebærer utvidet rett til gjennomføring av hugster uten meldeplikt, samt innskrenker mulighetene for medvirkning. NOA har framsatt krav om at skogbruket i Oslomarka underlegges markaloven.

Klage på godkjente hogster

NOA har i 2018 klaget på godkjenning av 17 hogstmeldinger i Marka ut fra krav i Skogloven og Naturmangfoldloven med forskrifter, samt skogbrukets egne regler for miljøsertifisering. Klagen har i noen tilfeller ført til skjerpede krav til hogstform (gjennomhogst istedenfor flatehogst), beskyttelsessoner rundt ikke tidligere registrerte arter, at skogeieren har trukket hogstmelding for området, eller søknad om frivillig vern fra skogeieren. Eineåsen naturreservat vest for Bærums Verk ble opprettet i desember 2018 etter en klagebefaring som NOA hadde tatt initiativ til. Våre utsendte «artsjegere» har gitt avgjørende faktagrunnlag for våre klager. Heller ikke i 2018 har vi fått medhold i noen klager basert på opplevelsesverdier.

Dammyrdalsveien nord for Vidvangen

NOA fikk ikke medhold i klagen til Sivilombudsmannen om saksbehandlingen og lovanvendelsen i denne saken. Dersom dette blir stående som politisk akseptert prosedyre for etablering av nye skogsbilveier i Marka, åpner det for omfattende ny veibygging uten avveining mot de skader veiene har på natur og friluftsliv. Dammyrdalsveien ble godkjent som «maks 3.5 bredde fyllingsvei», men har opptil 6-7 m bredde, skjæringer og fyllinger, og følger ikke den godkjente traséen. NOA har bedt om ferdigbefaring på barmark med landbrukskontoret.

Linderudkollen

NOA har samarbeidet med Lillomarkas Venner i kampen mot utbygging av skianlegget på Linderudkollen gjennom flere år. Anlegget er nå stort sett ferdig etablert, og organisasjonene har gjentatte ganger klaget til Bymiljøetaten på grove feil og mangler ved utbygging av anlegget; manglende innsyn, dokumentasjon og medvirkning, manglende godkjenninger, og avvikende gjennomføring sammenliknet med politiske vedtak. Anlegget er et betydelig naturinngrep ved et av de store utfartsstedene til Lillomarka, og har i vesentlig grad endret området i barmarkssesongen.

Grefsenkollen

NOA har levert forslag til alternativ heistrasé ved utvidelse av alpinanlegget i Grefsenkleiva. Det opprinnelige forslaget ville vært et skjemmende inngrep i et attraktivt og mye brukt natur- og friluftsområde, og ville samtidig redusert verdien av et verdifullt kulturminne. NOA har tidligere kartlagt området som eventyrskog og fremmet et verneforslag etter markalovens § 11. Klima- og miljøministeren har bedt om utredning av områdets opplevelsesverdier og oppstart av en verneprosess dersom området innehar slike verdier som loven krever.

Brunkollen-Muren

Skiforeningen ønsker å utbedre løypetraséen mellom Muren og Brunkollen i Bærumsmarka, for å lette preparering av løypa ved lite snø. NOA har sammen med bl.a. Bærum natur- og friluftsråd og Asker og Bærum historielag gått imot planene fordi det vil føre til inngrep som er skjemmende i barmarkssesongen, at denne løypa er bratt og sørvendt, og derfor er lite egnet for formålet. Traséen er også en gammel kjerrevei til Haslumsetra og bør fortsatt fremstå som et kulturminne. Til tross for et grundig innspill fra NOA planlegger Skiforeningen likevel å fremme en reguleringsplan for dette tiltaket.

Samla plan for tilrettelegging

NOA har ved flere anledninger fremmet ideen om en «Samla Plan» for tilrettelegging og inngrep i Marka tilsvarende det arbeidet som førte fram til «Samla plan for vassdragsreguleringer» i Norge. Slike planer sikrer medvirkning fra alle involverte parter og kan bidra til at mer helhetlige og omforente løsninger kan finnes. Dette gjelder f.eks. ved tilrettelegging ved «markaporter», badeplasser, idrettsanlegg i randsonen og valg av løypetraseer som er egnet for preparering ved lite snø.

Nasjonal tursti over Vettakollen

Forslaget til etablering av en tilrettelagt «nasjonal turiststi» fra Frognerseteren til Båntjern via Vettakollen er trukket etter sterk motstand fra NOA, flere andre markaorganisasjoner, og av publikum etter en spørreundersøkelse.

REDD GAMMELSKOGEN

I 2018 fikk NOA betydelige prosjektmidler til å fortsette arbeidet med skogvern og hogstoppfølging i Marka. Fra Oslo kommune fikk vi tildelt kr. 300 000, og fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus (nå: Fylkesmannen i Oslo og Viken) fikk vi tilsammen kr. 500 000.

Kurs i kartlegging av gammelskog

Vi fortsatte arbeidet med å lære opp feltregistrarer i kartleggingsmetodikk av gammelskog. Høsten 2018 ble det arrangert to helgekurs for til sammen 30 deltagere på Finnerudseter. Etter en rekordtørr og varm sommer var det stor bekymring knyttet til hvorvidt det ville være en god kjukesesong, men det manglet ikke på forekomsten av rødlistearter i Nordmarkas største naturreservat. I løpet av den andre kurshelgen ble det gjort et oppsiktsvekkende funn av et nærmest to meter langt eksemplar av Europas mest sjeldne og truede skogsart, storporet flammekjuke.

For å styrke artskompetansen til styret i vår venneorganisasjon Østmarkas venner, ble det senere på høsten også arrangert kartleggingskurs i Østmarka naturreservat.

For at deltagerne skulle få repetert den ervervede artskunnskapen dro vi ut på registreringsturer de aller fleste helgene utover høsten. Takket være den stadig voksende Facebookgruppen «Redd gammelskogen» hvor vi oppfordret alle medlemmer til å bli med, var det stadig nye ansikter som ble med på tur. Vi håper å fortsette dette arbeidet den kommende høsten.

Fra Registreringskursene høsten 2018

Registrering av biologisk viktig gammelskog

Gjennom å sammenstille flyfoto og databaser som Artsobservasjoner og Naturbase ble det valgt ut hvilke områder det var behov for kartlegging. Dette var for det meste områder som ikke umiddelbart er truet av hogst, i et forsøk på å ligge litt på forskudd med registreringen. Det ble funnet rødlistearter i samtlige områder. Utfluktene ble slått sammen med repeteringshelgene for kursdeltagerne, og vi fikk i løpet av høsten dekket et titalls områder både øst, vest og nord i Marka.

Enkelte områder hadde så store naturverdier at vi så oss nødt til å dra tilbake, her pekte særlig Blåsynna i Østmarka seg ut. Det ble senere sendt et brev til Fylkesmannen hvor vi anbefalte at området blir innlemmet i avgrensingen av en eventuell nasjonalpark.

Hogstoppfølging

NOA har i 2018 fortsatt arbeidet med å følge opp alle innkommende hogstmeldinger og i løpet av året har det kommet inn omtrent 250 godkjente søknader om hogst. Dette tilsvarer omtrent 1000 ulike bestander, et areal på rundt 13 000 da. Til sammen utgjør dette rundt 0,8% av Markas totale areal, men tallene blir desto mer dramatisk når vi etter hvert får oversikt over hvor mye av den produktive skogen som er blitt godkjent for hogst.

Sammenhengende villmark

I tråd med Byrådserklæringen til Oslo Byråd 2015-2019 om å ta vare på biologisk viktige områder, hundremeterskoger og sammenhengende villmark har NOA satt restaureringstanken på agendaen.

Situasjonen for gammelskogen i Marka er dramatisk, og det nytter ikke lenger med vern alene for å bevare disse verdifulle områdene. Det må igangsettes tiltak for å restaurere og binde sammen de resterende gammelskogs-lokalitetene.

I 2017 påbegynte NOA arbeidet med å se på hvordan naturreservater i Nordmarka og Lillomarka kan bindes sammen. Vi utarbeidet et konkret forslag til landskapsøkologisk nettverk av naturreservater, korridorer og hoppesteiner som har til hensikt å gi truede arter mulighet til å vandre sørover fra sine kjerneområder i nord. Prosjektet vil særlig fokusere på spredning av lappkjuke og huldrestry. I løpet av våren 2019 vil forslagene til korridorer nøyaktig avgrenses, naturverdier registreres og skogstrukturen beskrives.

FJORDEN

Styrets interne fjordgruppe har hatt flere møter gjennom året. I forbindelse med strandryddedagen 04.05.18 gjennomførte Fjordgruppa en ryddeaksjon på Gressholmen i Oslofjorden. Der deltok det 30 engasjerte ryddere og det ble samlet inn 8 søppelsekker med søppel. Fjordgruppa avholdt en workshop i september om samarbeid med andre biologiske organisasjoner om vern og forvaltning av det biologiske mangfoldet ved indre Oslofjord. SABIMA og Norsk entomologisk forening deltok. Det er planlagt et lignende møte med andre foreninger våren 2019.

NOA sendte inn et innspill til Miljødirektoratet i etterkant av konferansen om helhetlig Oslofjordplan i november hvor vi utdypet behovet for ytterligere tiltak for vern og skjøtsel av naturverdiene i og ved fjorden samt økt fokus på det myke friluftslivets rolle og de økte konfliktene med andre interesser.

BYØKOLOGI

Våren 2019 ble det opprettet en arbeidsgruppe for byøkologi. Denne gruppen vil jobbe for bevaring av grønnlunger i byen, beplantning for biologisk mangfold og styrke biologisk mangfold, med særlig fokus på planter, insekter og fugler.

KULTURLANDSKAP

Tanumplatået

To initiativer er tatt dette året: En underskriftskampanje for å bevare Tanumplatået mot ytterligere bit-for-bit nedbygging, og et bokprosjekt for å løfte fram platåets mange verdier. Pr. 1.12.2018 hadde kampanjen fått 539 underskrifter. En brosjyre om verneverdiene ble også laget som støtte til kampanjen.

Bokprosjektet har fått kr. 350 000 i støtte, NOA har redaksjonsansvaret, og trykking er planlagt i mai 2019. Tanken er at både underskriftskampanjen, brosjyren og boka skal sette fokus på Tanumplatået under kommunevalgkampen i Bærum i 2019.

Boka er planlagt som en "hyllest til Tanumplatået", der områdets verdier og aktører presenteres. Det blir bidrag fra både arkeologer, biologer og friluftsliv, samt presentasjon av gårdenes historie og drift. Ordføreren i Bærum har sagt seg villig til å skrive forord. Asker og Bærum historielag er blitt en viktig støttespiller i bokprosjektet, likeledes Riksantikvaren og fylkeskommunen. Naturfotograf Svein Holo, som bor på platået, er bokas bilderedaktør.

Både de medvirkende i prosjektet og styret i NOA støtter valget om at boka ikke blir en debattbok mellom ulike parter med ulike interesser, men en presentasjon av platåets mange verdier. Her inngår vern av matjord og videre landbruksdrift. Styret håper at denne dokumentasjonen vil gjøre området så kjent og respektert at det vil gjøre det vanskeligere å fortsette en bit-for-bit nedbygging av platået.

Slått på Finnerudseter

Miljødirektoratet har gitt støtte til artsregistrering, inngjerding og slått på Finnerudseter i Nordmarka. Registreringsarbeidet er utsatt til neste år, som følge av at tørken reduserte forekomsten av en rekke arter. Elektrisk gjerde ble satt opp i beitesesongen for å unngå tråkk og gjødsling. 6 mål steinete natureng ble slått med Ijå, og høyet tørket og oppbevart for bruk av en sauebonde på Ringerike. Skiforeningens løypebas har tilbudt seg å bidra med transport

Slått på Ulsrud

På Ulsrud er det gjennomført 3 dugnader i 2018:

16. juni: På dugnaden slo vi nesle og mjøddurt på tradisjonelt vis for å restaurere blomsterengen.

17. juli: Engen var slått på forhånd. På dugnaden rakte vi slåttehøy og ryddet kanadagullris.

18. august: På dugnaden slo vi nesle og mjøddurt på tradisjonelt vis for å restaurere blomsterengen og ryddet Kanadagullris. Deler av høyet ble gitt bort til lokale gårder.

AREAL OG SAMFERDSEL

Kommuneplan for Oslo

NOA har avgitt høringsuttalelse om samfunnsdelen av ny kommuneplan for Oslo. NOA etterlyste særlig et større fokus på naturverdiene i byggesonen. Oslo er landets rikeste kommune på biologisk mangfold, men også på rødlistearter. Arealbruk og nedbygging er de største truslene.

Ny vannledning fra Holsfjorden til Oslo

Oslo kommune ønsker å etablere en ny hovedkilde for drikkevann gjennom inntak av vann fra Holsfjorden. Det foreslås å sprengne en stor gjennomgående tunnel under Marka til et nytt vannbehandlingsanlegg i området Husebyskogen/Makrellbekken. NOA søker i sin uttalelse å peke på hva som kan være de minst belastende alternativene for naturverdiene og friluftslivet.

Ny overføringskabel for høyspent el i Oslo

Hele høyspentnett inn til og i Oslo skal fornyes de kommende tiårene, med både positive og negative effekter for naturen. Sannsynligvis vil to kraftledninger gjennom Marka bli lagt ned, men det vil også komme nye forbindelser og trafo-stasjoner. I 2018 har NOA uttalt seg om en underjordisk kabelforbindelse fra Tåsen til Ulven. Særlig nedføringen ved Tåsen, som vil kunne legge beslag på et lite, men viktig naturområde ved Rektorhaugen må unngås.

Reguleringsplan for Filipstad – «Fjordbyparken» en alternativ byutvikling for Filipstad

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus/ Naturvernforbundet i Oslo Vest har sammen med Oslo Bys Vel og beboerforeningene i flere år kjempet for å få utredet et alternativ til PBEs forslag til områderegulering av Filipstad. Dette alternativet kalles Fjordbyparken - en grønn gave til Oslo - og har framkommet gjennom en plansmie med deltakelse fra byens befolkning. (Se fjordbyparken.no)

Selv om mange av partiene lovet full utredning av Fjordbyparken i valgkampen i 2015, og intens innsats overfor politikerne fra «våre folk» med Terje Kronen i spissen, vegrer Byrådet seg for å igangsette en alternativ utredning. PBE hevder at en utredning vil ta 2-3 år og kreve store ressurser. Niels Torp Arkitekter AS har levert et konkret forslag til utredning av Fjordbyparken med en tidsramme på 3 måneder og en kostnadsramme på kr 500.000,- som vil bringe alternativet opp på samme detaljnivå som etatens forslag. Saken er inne i en avgjørende fase våren 2019.03.12

Ny E-16 og Ringeriksbanen

Regjeringen har vedtatt å se utbygging av ny E-16 og Ringeriksbanen under ett, med felles trasé og felles planlegging. Tiltaket vil få store konsekvenser i form av nedbygget natur, store steinfyllinger, og utbyggingspress i det verdifulle Ringerikslandskapet. NOA følger planene og uttaler seg i enkelte viktige høringsrunder, i samarbeid med lokale organisasjoner og FNF.

ORGANISASJONEN

NOA er Naturvernforbundets fylkeslag i Oslo og Akershus.

Æresmedlemmer

Bredo Berntsen

Jens Gram

Jørgen Huse

Frithjof Funder

Finn Otto Kvillum

Årsmøtet 2018

NOAs årsmøte 2018 ble avholdt 13. mars, med 42 medlemmer tilstede. Innkalling og dagsorden ble godkjent. Bjørn Faafeng ble valgt til møteleder og Maria Andersen til referent. Årsberetningen for 2017 ble gjennomgått og godkjent uten anmerkninger. Årsmøtet godkjente videre regnskapet for 2017, arbeidsprogrammet for 2017-2018 og budsjettet for 2018.

Valget på årsmøtet 2018 ga følgende sammensetning:

Styresammensetning:

Gjermund Andersen, leder, på valg i 2019

Sigmund Hågvar, nestleder, på valg i 2020

Espen Ulvin, styremedlem, på valg i 2019

Randi Wilhelmsen, styremedlem, på valg 2019

Karoline Saubrekka, på valg i 2020

Varamedlemmer:

Jørn Erik Bjørndalen, på valg i 2019

Marlene Palm, på valg i 2019

Annie Hovin, på valg i 2019

Natur og Ungdom har ikke benyttet sin rett til å utnevne ett styremedlem og ett varamedlem til NOAs styre.

Valgkomite (alle på valg hvert år):

Are Hedén

Kathleen Rani Hagen

Sidsel Selvik

Revisor:

Revisjonsfirmaet Flattum & Co DA

Styrets arbeid

Styret har hatt 11 møter i arbeidsåret 2018-2019, inkludert to «store» styremøter der alle lokallagene ble invitert til å delta. Dette er noen flere møter enn forrige år og skyldes blant annet arbeidet med nye vedtekter for NOA.

Naturvernforbundet endret sine vedtekter på Landsmøtet 2018 i Stavanger. Styret i NOA så det derfor som hensiktsmessig å foreta en revisjon av NOAs vedtekter. Styret vedtok på styremøte 25.09.19 å nedsette en hurtigarbeidende arbeidsgruppe. Gruppen har bestått av Gert-Fredrik Malt, Nikolai Norman, Ingvild Melvær Hanssen og Kåre Homble. Et første utkast til forslag ble lagt frem for diskusjon i «stort» styremøte 27.11.18. Arbeidsgruppen sendte sitt endelige forslag til styret

11.12.18. Styret i NOA utarbeidet i tillegg et eget forslag til vedtektenes §4.4 om forslags- og stemmerett på årsmøtet.

Begge vedtaksforslaget ble fremmet på det ekstraordinære årsmøtet 26.02.19. Vedtektsutvalgets forslag ble vedtatt med 2/3 flertall.

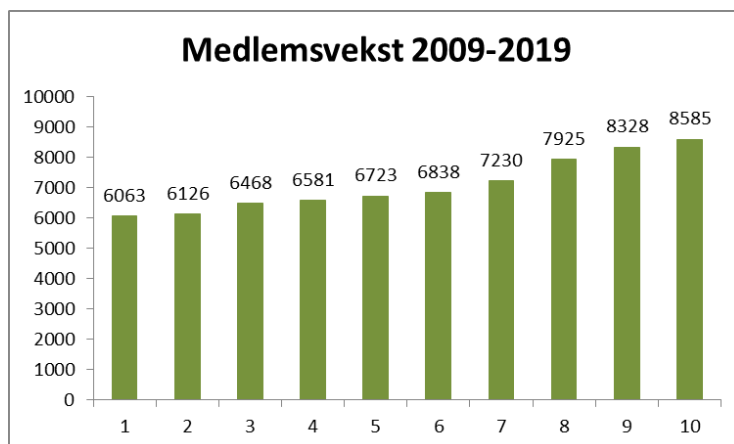
Representasjon

Gert-Fredrik Malt har vært NOAs landsstyrerepresentant, med Sidsel Selvik som vararepresentant. Miljødepartementet har opprettet et eget råd for forvaltningen av Marka, der har NOA fast plass. Gjermund Andersen er NOAs representant, og Randi Wilhelmsen vararepresentant. I flerbruksutvalget for Oslo kommuneskoger har Gjermund Andersen representert NOA, supplert av Bjørn Faafeng. Bjørn Faafeng har vært NOAs representant i Forum for Natur og friluftsliv (FNF) Akershus og Gjermund Andersen har representert NOA i FNF Oslo.

NOA deltok med 7 representanter på Naturvernforbundets landsmøte 20. - 22. april 2018 i Stavanger. Disse var: Gjermund Andersen, Sigmund Hågvar, Espen Ulvin, Randi Wilhelmsen, Marlene Palm, Sidsel Selvik og Kari Loennechen Feiring.

Verving og medlemstall

Det er registrert 8585 medlemmer i NOA i 2018. Det har vært en medlemsvekst på 257 nye medlemmer. Dette utgjør en medlemsvekst på ca. 3 %.

Kontoret på Vøienvolden og på Søndre Sandås

Etter nær 30 år på Vøienvolden, flyttet NOA i slutten av september til Søndre Sandås ved Sognsvann og inngangen til Marka. I mer enn 6 år var det arbeidet for en slik løsning. Takket være at politikerne i Byrådet skar gjennom, kom vi oss ut av dødvannet mellom 3 etater. Stedet hadde stått ubebodd i 8 år, så et omfattende arbeid var nødvendig for å omskape stedet til velegnet kontor og møteplass for NOA. Gjennom en rekke dugnader utover sommeren og høsten, med stor innsats fra en rekke medlemmer, ble bl.a. en nedgrodd hage rensket og klippet, huset ble vasket, vinduer og rom malt og kontormøbler installert slik at plassen kunne tas i bruk som NOAs nye kontorer fra og med oktober 2018.

Byrådet vil legge fram en sak for Bystyret der NOA gis en 40 års leiekontrakt på stedet. Det vil muliggjøre finansiering av en ny møte-, utstillings- og verkstedbygning til erstatning for dagens uthus, og som kan bli et møtested for markaorganisasjoner og lokale organisasjoner, samt et sted publikum kan få utvidet markainformasjon. Flere nevenyttige medlemmer drømmer om et verksted for sykkelreparasjon, trebearbeiding mm.

Det er konkrete planer fra kommunens side om å opprette «en grønn korridor», en tryggere og bilfri ankomst til Marka fra T-banen. Denne korridoren vil, når den realiseres, også knytte Søndre Sandås tettere sammen med folk på vei til Marka, og dermed gi oss mulighet for synlighet og informasjon. Diskusjoner med kommunen om utformingen av denne korridoren, og også hvilke informasjonsmuligheter dette gir NOA, har det vært arbeidet med gjennom hele 2018.

Arbeidsgrupper

- Markagrappa Bjørn Faafeng
- Driftsstyret for Frønsvollen Nikolai Norman
- Arrangementsgruppa for 2018 Sidsel Selvik, Randi Wilhelmsen, Lars Wilhelmsen
- Fjordutvalget Jørn Erik Bjørndalen
- Grevlingens redaksjon 2018 Ingunn Lund-Vang
- Arbeidsgruppe nye vedtekter Gert-Fredrik Malt
- Byøkologiskgruppe Celine Motzfeldt Loads og Anne-Karine Halvorsen Thoren

NOAs sekretariat

Det har i perioden blitt utført 3,7 årsverk fordelt på følgende stillinger:

Gjermund Andersen: Arbeidende styreleder.

Maria Andersen: Kontorleder.

Rachel Bohlin: Kontorleder (sluttet 31.08.18).

Oda Sofie Dahle: Prosjektleder Redd gammelskogen (t.o.m. 15.08.18).

Siri Tollefsen: Prosjektleder Redd gammelskogen (f.o.m. 16.08.18).

Erik Kagge: Prosjektmedarbeider Redd gammelskogen

Tina Laurdenz: Prosjekt Sosiale Medier (f.o.m. 15.11.18)

Jørgen Huse: Regnskapsmedarbeider (frivillig) hele perioden.

Aud Kvam og Olav Momyr: Frivillige hjelpere på kontoret i hele perioden.

NOAs PROSJEKTER

NOA fikk i 2018 støtte til følgende prosjekter:

- Aktivitetsmidler fra Akershus fylkeskommune: Rødlista Go (artsjakt). Støttet med kr. 50 000.-
Prosjektet har som mål å kunnskap og turglede rundt mangfoldet av arter i Marka.
- Aktivitetsstøtte Oslo kommune: Sidesprang i Marka, familieturer, Frønsvollen, det enkle friluftsliv. Støttet med kr. 100 000,-
Prosjektet inkluderer familiesatsing, sidesprangsaktiviteter, deltakelse på arrangementer ol.
- Miljødirektoratet: Introduksjon til norsk natur for innvandrere, rettet mot barnefamilier.
Støttet med kr. 20 000,- i 2018 og 80 000,- i 2017.
Prosjektet har som formål å gi introduksjon til det enkle friluftsliv til minoritetsgrupper, samt rekruttere disse gruppene inn i vår organisasjon.
- Den Naturlige Skolesekken (DNS): Deltaker i Nettverksgruppe. Støttet med kr. 60 000,-
Prosjektet har som hensikt å øke samarbeid mellom NOA og skoler. NOAs formål er å formidle naturglede og kunnskap, samt skape engasjement for bevaring av et biologisk mangfold. NOA søker også å holde kurs for lærere og lærerstudenter for å nå bredere ut.
- Oslo kommune: Bevaring av gammelskog og Kurs gammelskog. Tre prosjektet støtte med til sammen kr. 700 000,-
Det første av prosjektene går ut på å gjennomføre kurs for interesserte i gjenkjenning og registrering av rødlistede arter i Marka. Det andre går ut på registrering av sammenhengende villmarksområder og det tredje prosjektet går på registrering av hogst og hogstoppfølging.
- Sparebankstiftelsen: Utvikling av guidehefte til naturutstillingsbokser og aktivitetshefte for barn knyttet til utstillingsboksene. Støttet med kr. 400 000,-
I 2018 fikk NOA sine egne utstillingsbokser som kan tas med på stands. Disse var også støttet av Sparebankstiftelsen. Dette er oppfølgingsprosjekt der vi skal utvikle et hefte med informasjon om kassene som kan brukes av de som stiller ut. I tillegg skal vi utvikle og trykke opp aktivitetshefter tilknyttet kassene for barn. Formålet er å øke kunnskap om naturen og glede over å være i naturen gjennom gjenkjennelse av arter. Vi håper også å skap engasjement for truede arter.

I samsvar med søknadene og tilsagnsbrevene har vi gjennomført prosjekter beskrevet under våre arbeidsområder: Marka, Kulturlandskap, Areal og samferdsel og Arrangementer.

Prosjektene og den eksterne finansieringen gjør oss i stand til å få utført et stort og viktig arbeid som vi ellers ikke ville maktet. NOAs styre er derfor sterkt takknemlig for alle prosjektbidragene og denne muligheten til å vide ut vårt arbeid.

ARRANGEMENTER

Møter på Litteraturhuset

Det ble arrangert to møter på Litteraturhuset høsten 2018:

«*Er moderne skogbruk en del av klimaløsningen, eller forringer dette skogen som CO₂-lager?*» var tema for debattmøtet 23. september. Når alle er enige om at norsk skogbruk må bidra til redusert CO₂-utslipp, hvorfor er det da ikke også enighet om hva som er bærekraftig utnyttelse av skogen? Hva er de konkrete uenighetene og hva sier forskningen? Spørsmålene ble debattert mellom forskere fra NMBU, Cicero og UiO, Skogeierforbundet og Naturvernforbundet. Debatten

klargjorde blant annet at tidsperspektivet en legger til grunn er helt avgjørende for om økt avvirking og mer nyplanting er positivt eller negativt i klimasammenheng. På 50 års sikt er dette ikke klimavennlig, men på 100 års sikt kan effekten begynne å bli positiv. Det var et svært godt oppmøte, ca. 120 tilstede, dvs. 20 flere enn det salen egentlig tillot.

«*Om menneskets forhold til naturen*» var tema for møtet 22. november. Fotograf Ivar Bjørdalsbakke viste sine fantastiske bilder og snakket om sitt forhold til naturen. Bildene ble fulgt av inspirerende og tankevekkende ord, også om hvordan vi ødelegger og forringer naturen som grunnlag for våre naturopplevelser. Etter bildeforedraget reflekterte filosof Sigurd Hverven rundt menneskets forhold til naturen. Som oppfølging av Bjørdalsbakkens innlegg snakket han også om hvordan bilder kan påvirke menneskers syn på og handlinger knyttet til natur og naturvern, bla med «plasthvalen» som eksempel. Godt oppmøte med ca. 150 i salen.

5. mars arrangerte NOA debattmøte på Litteraturhuset i Oslo med temaet «*Bynatures plass i Miljøhovedstaden – Parkifiserer vi bort mangfoldet?*». Full sal med ca.120 personer kom for å høre på Eivind Trædal fra MDG, Signe Nyhuus i Bymiljøetaten, Ulrika Jansson fra BioFokus, Anne-Karine Halvorsen Thoren fra NMBU og Celine Motzfeldt Loades, initiativtaker til en byøkologigruppe i NOA. Meget informative innlegg og en god debatt ga forsamlingen fullt utbytte. NOAs primus motor for møtet var Annie Hovind.

Sidesprang 2018

Sidesprang i Kongeskogen ble gjennomført 22. april. Naturvernforbundet samarbeidet med Kongsgården på Bygdøy om arrangementet. Det var merket opp rute gjennom Kongeskogen fra «Paraplyen» til paradisebukta. Flere familier oppsøkte arrangementet, mange hadde deltatt på det tidligere år og syntes det var spennende å bli kjent med nye stier i Kongeskogen. Det ble informert om vår virksomhet og kommende arrangementer.

Sidesprang i Østmarka ble gjennomført 23. september. Naturvernforbundet i Oslo og Akershus, Naturvernforbundet Oslo Sør og Østmarkas venner sto bak arrangementet. Det var merket opp en rute gjennom trolsk skog fra Sarabråten til Kroktjern. Mange lot seg lokke fra grusvegen for i stedet å ta en tur gjennom eventyrskog. Ved Kroktjern ble det servert bålcaffe, kjeks og noen nyttet også muligheten til pølsesteking. Det ble informert om våre virksomheter og om viktigheten av å ta vare på våre siste gammelskoger. Turen tilbake til Sarabråten gikk langs den blåmerkete stien over høydedraget mot Hauktjern.

Sidesprang i Nordmarka ble gjennomført 21. oktober. Fra et «hovedkvarter» ved lysløypa i sørenden av Store Åklungen ble en rekke turgåere ledet inn på en for anledningen spesialmerket sti gjennom eventyrskogen og fram til Øvre Blanksjø. Mange kom innom ved tjernet der ble de tatt imot med bålcaffe, kjeks og en hyggelig prat om hva turen hadde brakt av opplevelser. Det ble orientert om NOAs arbeid, ikke minst med å bevare de siste gammelskogene. En fersk NOA-kalender for 2019 ble også tilbudt for salg.

Naturgledeturer

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus arrangerte familiesøndagstur til Røverkollen 3. juni. På tross av at temperaturen nærmet seg 30 grader, stilte 32 deltakere, store og små for tur på Røverkollen. Turlleder Håvard Pedersen, tidligere Naturoppsynsmann i Lillomarka, er en legende med utallige historier, som han delte med turdeltakerne. Turen ble avrundet med bad i Steinbruvann.

Introduksjon til norsk natur og friluftslivstradisjon for innvandrerfamilier.

I samarbeid med Frivillighetssentralen på Romsås arrangerte NOA tur for å lære om spiselige arter i naturen. Catharina Norman fra Vildkransen ledet turen. Deltakerne fikk smake på og sanke over 30 ulike arter. Deltakertallet var 43 personer, både voksne og barn. Ved å legge arrangementet til Romsås og få god drahjelp av Frivillighetssentralen der til å spre informasjon om turen traff vi målgruppen innvandrerfamilier bra, men ikke bare denne gruppen. Det ble et arrangement mange ville delta på uavhengig av bakgrunn. Derfor tror vi dette var et svært positivt arrangement for å inkludere ulike grupper i vår organisasjon.

Skole og barn

Den Naturlige Skolesekken er en støtteordning NOA har vært del av i flere år. I år bestemte Regjeringen at eksterne aktører (dvs. organisasjoner) ikke lenger skulle motta direkte støtte. NOA ble derfor invitert til å delta i et nettverk der vi kunne bygge opp kompetanse på det å utvikle opplegg for å samarbeide med skoler. Dette har NOA blitt en del av og vi skal delta på 3 møter i året i en 3 års periode.

Andre arrangementer der NOA har deltatt

NOA har deltatt på mange ulike arrangementer der vi har vist frem hva NOA står for, vervet medlemmer og aktive til organisasjonen. Dette er ressurskrevende, og vi trenger frivillige for kunne dekke arrangementene.

Markadagen 4. mars var en stor markering av Marka aktivitet og alle Markaorganisasjonene fikk delta. På NOAs stand fikk deltakerne snekre fuglekasser og se og kjenne på elementer fra eventyrskog. Det ble snekret 68 fuglekasser.

#MittgrønneOslo ble arrangert 2.06.18. NOA deltok med stand og fuglekassesnekring. Det ble snekret mer enn 40 fuglekasser. Vi hadde også med Catharina Norman som lot alle smake på ulike ville vekster fra naturen. Arrangementet fant sted i Nedre Foss Park.

NOA deltok med stand på «*Gammeldags jul*» på Vøienvolden gård på Sagene. I tillegg til den direkte økonomiske gevinsten ved salg av medlemskap og kalendere, kommer synligheten og samtalene med naturverninteresserte besøkende. Det var et stort besøk på standen vår. Alle ville se oppi naturutstillingskassenene.

Frønsvollen

2018 ble nok et år med godt samarbeid med Bymiljøetaten og med Kongsgården som forsyner oss med beitedyr. Antall dyr var i sommer redusert til 3 som normalt vil ha et godt beitegrunnlag. En ekstremt tørr og varm sommer gjorde det likevel nødvendig å hente dyrene ned til Kongsgården siste uke i august. Noen rømningsforsøk pga utslått el-gjerde, men dyrene returnerte i god form!

Tørke og redusert blomstring skapte også problemer for biene. Vi har nå flyttet den kuben som overlevde sommeren til en mer skjermet plassering nord for seljetrærne, bak material- og vedlageret. Ny kube planlegges våren 2019.

Det ble gjennomført fuglekasserens med tilrettelegging for bygging av nye kasser 4.mars.

4 helgedugnader ble gjennomført i 2. og 3.kvartal i tillegg til en serie minidugnader i individuell regi. Låvens vegger mot vest, øst og nord ble malt. Utedoene er på vei til en vesentlig oppgradering. Videreføring av vindusprosjektet. Soverommets interiør er forbedret med gardiner og nytt oppheng.

Gulvet i gangen til våningshuset er skiftet ut med tilhørende fjerning av defekt isolasjon, - les muserede!

Nok en remontering av slipestein, samt materialproduksjon. Driftstyret tar sikte på å søke om midler til et eget Frønsvollslagbruk for kunne utnytte trevirke til lokale prosjekter.

Parselldyrkerne hadde utfordringer med sommerens tørke, men potetavlingen ble bra! Kvaliteten ble bekreftet under årets julemiddag.

Til tross for Frønsvollens unike grunnlag for ferieliv lyktes vi heller ikke i 2018 å sikre beitevakter i perioden 23.06 - 20.08. Vår ambisjon om åpen stall alle høstens helger ble heller ikke innfridd. Vi mangler fortsatt stallvakter som kan sette oss i stand til "sikker" åpning hver helg.

Frønsvollen har fortsatt kapasitet til flere NOA-arrangementer og opphold for NOA medlemmer.

Aktivitetsdagen i september forsvarte også i år sin posisjon som årets best besøkte arrangement til tross for regn og vind. Bål under presenning for pinnebrødsteking fungerte bra. Trebearbeiding og info om spiselige vekster ble lagt til låven. Barn og voksne deltok med potetsanking og uteaktiviteter.

Informasjonsarbeid

Grevlingen – NOAs medlemsblad

Grevlingen er NOAs medlemsblad, og hadde 4 utgivelser á 20 sider i 2018, med et økende opplag fra 5900 eksemplarer i begynnelsen av året til 6500 ved årets utgang. Ingunn Lund-Vang er Grevlingens redaktør.

- Nr. 1/2018 var hovedtemaet plastsøppel.
- Nr. 2/2018 var hovedtemaet tekniske inngrep.
- Nr. 3/2018 var hovedtemaet skog og klima.
- Nr. 4/2018 var hovedtemaet restaurering av skog og natur.

NOAs ark - NOAs nyhetsbrev

NOAs Ark ble sendt ut 6 ganger i løpet av året 2018. Nyhetsbrevet har vært på 1 side og skal være en kort omtale av fagsaker og de kommende aktivitetene. NOAs Ark legges også ut på hjemmesiden. Distribusjonslisten har 3952 mottakere.

Markakalenderen 2019

Markakalenderen for 2019 ble ferdigstilt i midten av oktober 2018. Kalenderopplaget var på 2700 eksemplar. DNTOO, Skiforeningen, Oslo og Omegn Friluftsråd, Østmarkas venner, samt enkelte NOA-medlemmer har bidratt med turforslag. Dette har resultert i 12 spennende og interessante turer som kalenderkjøperne kan teste utover i 2019. Kalenderen selges hovedsakelig over nett/postordre. En annen viktig salgskanal er Markastuene. Gjennom salg der, selvsalg, blir NOA også synliggjort for en rekke turfolk som er innom stuene. Mange har bidratt med å få kalenderne brakt ut til hyttene. I tillegg er kalenderen også lagt ut på noen andre salgssteder; Sørkedalen Landhandel, Bogstad gård, Makrellbekken Landhandleri, Sagene Bok og papir, Sagene Ekte Vare, samt tilbudt på stands og ved direktesalg fra kontoret på Søndre Sandås.

Det er lagt ned en stor innsats for å selge, og helst øke kalendersalget. Kalenderen er markedsført gjennom Grevlingen, Noas Ark, NOAs hjemmeside og gjennom diverse og gjentatte Facebook-oppslag. Regnskap per 31.12.2018 viser at det har vært økt salg i denne perioden sammenliknet med året før. Salget fortsetter normalt noe utover i 2019. Usolgte eksemplar vil bl.a. bli benyttet som gaver og vervepremier.

I mediene

NOA har hatt inne en rekke leserinnlegg om saker i Marka, om skog, skogbruk og klima i ulike aviser. Aftenposten ga oss forsiden og en dobbeltside i oktober, der vi satte søkelyset på at hele 86 % av Marka er utsatt for flatehogst og industriskogbruk, og at det haster å ta vare på restene. NRK P2

hadde en halvtimes reportasje om plukkhogst i oktober, initiert av NOA, og med god «reklame» for et mer nyansert skogbruk.

Hjemmesiden noa.no, Facebook, Twitter og Instagram

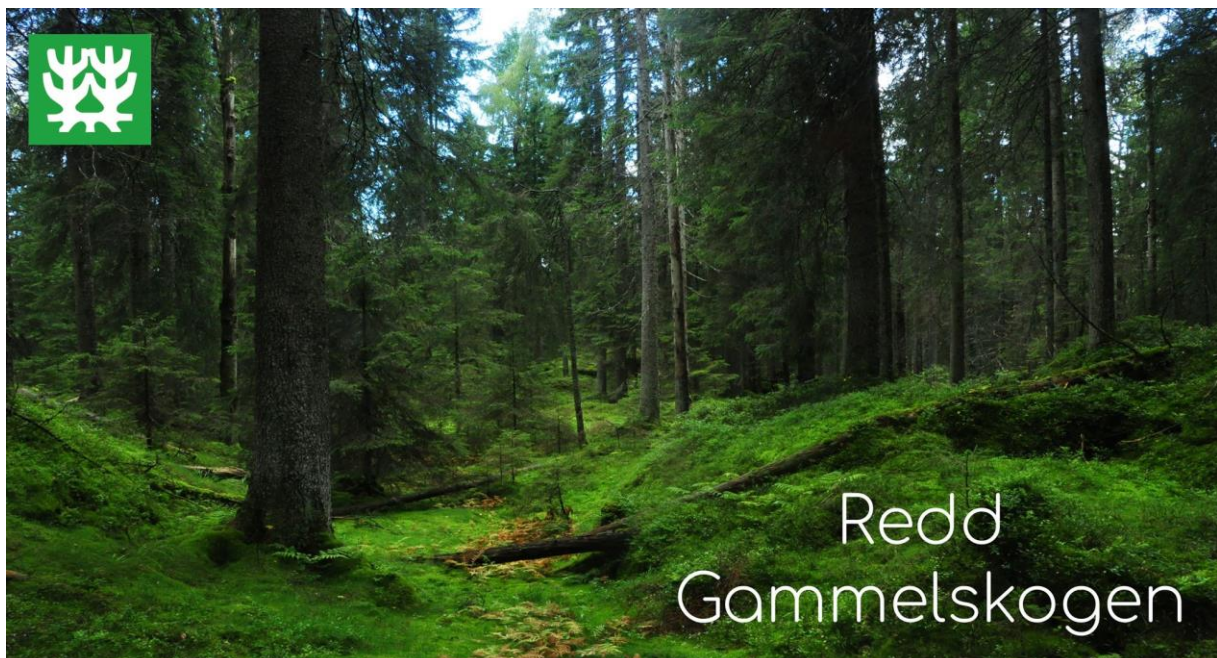
NOA har på slutten av 2018 kjøpt tjenester for å få en tydeligere profil på sosiale medier (SOME). I begynnelsen av 2019 ansatte NOA Tina Laurdenz som skal jobbe spesielt med SOME. Gjermund Andersen har i tillegg opprettet egen Twitter-konto, og gjennom denne kan NOA formidle politisk arbeid. En rekke aktuelle markasaker blir også kommentert på Twitter av lederen for Markagrappa Bjørn Faafeng: @Markabjorn twitrer om #OsloMarka, #Oslofjorden og #Oslovassdrag.

NOA har opprettet en konto på Instagram: @eventyrskoger, som Tina Laurdenz administrerer. Saker i kontoen blir merket med slagordet #skogenmin.

Facebooksiden skal også fungere som en link til NOAs hjemmeside. I 2018 har vi fått 273 nye følgere på facebooksiden, og har nå passert 2712 følgere totalt. Adresse:

<https://www.facebook.com/naturvern>. I den lukkede gruppen på facebook for aktive er det nå 70 medlemmer. Denne gruppen er ment som et samlepunkt for aktivitet, aksjoner og kurs i NOA. I tillegg har «gammelskogprosjektet» i NOA opprettet en egen lukket gruppe som heter «Redd gammelskogen» der det er 447 medlemmer. «Bevar Markagrensa» har 1532 likes.

NOAs nettside: www.noa.no, vil gjennomgå en rehabilitering i løpet av 2019, og vi håper den vil bli et bedre verktøy for NOAs aktivitet og engasjement. Ansvarlig redaktører for siden er: Maria Andersen og Tina Carina Laurendz.

ØKONOMI

Årsregnskapet (bakerst i dette heftet) er framlagt under forutsetning om fortsatt drift. Det er ikke inntrådt forhold etter regnskapets avslutning som endrer forutsetningene eller resultatet.

Regnskapet for 2018 har vært ført av Jørgen Huse.

Om regnskapsføringen

NOA fører i hovedsak regnskapet etter kontantprinsippet. Det betyr at inntekter og utgifter først bokføres når regninger betales eller utgifter blir betalt. Unntak er lønn og tilhørende utgifter (skatt, feriepenger, pensjon mv.) og enkelte større beløp ved årsskiftet som MVA-kompensasjon som overføres NOA på nyåret og kalendersalg hvor betalingen skjer på nyåret. For 2018 ble driftsstøtten fra Oslo kommune først overført på nyåret 2019. NOA er ingen økonomisk forening og har derfor ikke plikt til å føre regnskap etter regnskapsloven, og vi har heller ikke revisjonsplikt. Men NOA har likevel valgt å få regnskap revidert av autorisert revisor.

Medlemskontingent

Kontingentandelene fra NNV til NOA for 2018 ble på kr 784 003 som er en økning på ca. kr 28 000. Kontingenten er fastsatt i NNVs vedtekter, og beregnes ut fra medlemstall i ulike kategorier og hvor mange av medlemmene som er organisert i lokallag. Medlemstallet økte med 3 % fra 2017 og var 8585 ved utgangen av 2018.

Økonomisk støtte og gaver

I 2018 har NOA fått kr 500 000 i driftsstøtte fra Oslo kommune og kr 175 050 fra Akershus fylkeskommune. NOA takker hjerteligst for disse viktige bidragene til foreningens drift.

NOA har mottatt gaver fra private givere også i 2018. Kr. 120 950 ble mottatt som generell støtte, hvorav 100 000 var en testamentarisk gave. Det resterende er i hovedsak gaver med mulighet for skattefradrag. Grasrotandelen fra Norsk Tipping var i 2018 på kr. 43 334. Disse gavene betyr mye for NOAs muligheter til å øke aktiviteten. Styret takker hjerteligst!

MVA-kompensasjon

Fra og med 2009 kan det søkes om refusjon av MVA. NOA tilfredsstiller kriteriene for MVA-refusjon. For 2018 utgjør dette kr 149 338.

Salg og andre inntekter

I 2018 ble det solgt kalendere for kr. ca 199 000 kroner som er en økning på ca 25 000 fra 2017. For begge år ble betaling i januar for kalendersalg året før, stipulert til kr. 25 000 og inntektsført i året kalenderen ble sendt ut med betalingsgiro. Kalenderen innbrakte et overskudd på ca 140 000 når utgifter til tillaging og utsending (porto) trekkes fra. I 2018 var det ubetydelig salgsinntekter utover kalenderen.

Prosjekter

NOA fører regnskap både for selve foreningen og for hver enkelt aktivitet som mottar ekstern pengestøtte og hvor det besluttes å føre separat regnskap; prosjektrengnskap. Det er NOAs ansatte, medlemmer, tillitsvalgte og innleide som gjennomfører prosjektene. Prosjektene belastes direkte kostnader. Videre fordeles NOAs lønnskostnader mellom foreningen og hvert prosjekt etter medgått tid for de ansatte. NOAs kontorkostnader fordeles på samme måte og utgjør i snitt 20 % av lønnskostnadene.

For prosjekter som ikke avsluttes innen året det startet opp, vil resterende penger avsettes til neste driftsår. Styret tar en gjennomgang av alle prosjekter på nyåret og tar da stilling til hva som gjøres med eventuelle under- eller overskudd i det enkelte prosjekt. Normalt er det NOA selv som dekker underskudd eller inntektsfører overskudd dersom prosjektet er avsluttet. Det gjøres ingen verdivurdering av løpende prosjekter pr 31.12. Det kan tenkes at det er avsatt for mye eller for lite penger til å videreføre og avslutte det enkelte prosjekt. En slik verdi eller gjeld er ikke med i regnskapet. Styret mener at det ikke er noen stor skjult tap i løpende prosjekter. Det kan forekomme at prosjekter har en «negativ avsetning» ved årsskiftet fordi penger er brukt før den lovede støtten er mottatt. Det er ingen slik negative prosjekttall ved dette årsskiftet.

NOA mottok til sammen kr 1 857 703 i prosjektstøtte i 2017 inkludert noe salgs- og overnattingsinntekter på prosjekt Frønsvollen. Ved utgangen av 2018 hadde NOA avsatt kr 2 246 850 bundet til prosjektformålene inkludert Frønsvollen. Disse prosjektmidlene bidrar til at NOA har en god likviditet og renteinntekter.

Halvparten av bruttokostnadene til lønn i NOA er dekket inn ved at personalkostnader er fakturert på de ulike prosjektene de ansatte har vært engasjert i, se oversikt i eget prosjektrengskap. Denne andelen er på nivå med 2017, mens det i flere år tidligere har ligget stabilt på ca 1/3 dekning. I tillegg har de fleste prosjekter hvor det har vært fakturert lønn, også vært internt fakturert for kontorhold; til sammen nærmere kr. 150 000 kroner som er på nivå med 2017. På den måten bidrar prosjektene med noe av fellesutgiftene vi har til kontordriften.

I 2018 ble fem prosjekter avsluttet. Alle disse endte med mindre underskudd som ble dekket av NOA (kr. 19 739) og av et annet prosjekt.

Økonomisk utvikling

Regnskapet for 2018 viser et overskudd på hele kr. 475 638. Det var budsjettet med et ubetydelig overskudd. Overskuddet skyldes først og fremst mer bidrag fra prosjektene på lønn og kontorhold enn budsjettet, men også noe lavere utgifter på flere områder enn det som var budsjettet. En testamentarisk gave på 100 000 var også en uventet positiv overraskelse. Netto salgsinntekt ble ca kr. 40 000 lavere enn budsjettet.

Det er viktig å bygge opp en tilstrekkelig egenkapital. Den er nå er på kr. 1 714 487, som tilsvarer ca ett års drift av «prosjekt NOA» dvs når utgifter til prosjekter er trukket fra (drift i 2018).

NOAs likviditet er god og det skyldes i tillegg til økt egenkapital, at prosjektmidler som ofte kommer inn i forkant av at prosjekter igangsettes. Bankinnskudd var ved utgangen av 2017 på kr 3 664 858. Samtidig var det satt av betydelig beløp til prosjektene; kr. 2 246 850.

Note 10 til regnskapet spesifiserer lønns- og honorarkostnadene til ledelsen i NOA. Det fremgår at lønningene ikke er for høye. Husleien er heller ikke høy og utgifter til lokaler ventes å bli vesentlige lavere etter flyttingen til Søndre Sandås høsten 2018. Dette reflekterer den beskjedne standarden på lokalene, men også at det i praksis ikke betales direkte leieutgifter for bruk av Søndre Sandås. I 2018 er det bokført særskilt de kostnadene vi hadde i forbindelse med flyttingen (oppussing, nytt utstyr mv.) og dette utgjorde litt over kr. 100 000 (fremgår av note 9 til regnskapet).

Det er styrets oppfatning at NOA og prosjektene drives effektivt og kostnadsbevisst.

NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS - REGNSKAP 2018

Balanse pr. 31.12	2018	note	2017
Eiendeler			
Fordringer			
Debitorer utestående salg	25 000	6	25 000
Debitorer diverse	652 144	1	131 176
sum fordringer	677 144		156 176
	3 664		2 958
Bankinnskudd	858	2	537
Depositum husleie	37 016		37 016
Kasse	129		7 479
	4 379		3 159
sum	147		208
Egenkapital			
Livsvarige medlemmers fond	55 406		55 406
Jubileumsfond	93 000		93 000
	1 566		1 090
Egenkapital	081		443
	1 714		1 238
sum egenkapital	487		849
Gjeld			
Kreditorer	189 312	3	117 344
Kreditor lønn	0		10 000
Skattetrekk	46 179		53 846
Skyldig arbeidsgiveravgift	37 583		36 742
Avsatt feriepenger	126 850		148 230
Avsatt arb.g.avg. på feriepenger	17 886		20 900
	2 246		1 533
Netto prosjektavsetninger	850	8	297
	105		
Frønsvollen	743		
	120		
Aktivitetsstøtte Oslo	697		
SIS-kurs	56 250		
Friluftsliv Akershus	50 000		
Utstilling Sparebank	15 024		
	400		
Guide utstilling	000		
	200		
Markaopplevelser	000		
	108		
Kulturlandskap	603		
Finnerud skjøtsel	4 958		
Finnerud registrering	5 000		
	152		
Skogprosjekt	529		
	366		
Registrering Oslo 18	488		
Kurs gammelskog 18	54 293		

	107		
Alnaskolen	839		
Naturen som inkl.arena	68 850		
Viriks legat 3 bøker	80 575		
	350		
Tanumbok	000		
sum		2 664	1 920
gjeld		659	359
		4 379	3 159
Sum gjeld og egenkapital		147	208
		1 238	
Egenkapital 31.12.2017		849	
Overskudd 2018		475 638	
		1 714	
Egenkapital 31.12.2018		487	

NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS REGNSKAP 2018

Noter til regnskapet

1 Debitorer (utenom salg)

Digiflow - dobbeltbetaling 2017	938
Utestående pensjon	603
Nextgentel dobbeltbetaling	824
Iplink dobbeltbetaling	441
Oslo kommune støtte 2018 mottatt 2019	500 000
MVA-kompensasjon mottatt januar 2019	149 338
	<u>652 144</u>

2 Bankinnskudd

Konto 1280 05 02347	456 482
Konto 1280 60 90113	3 138 376
Konto 1280 60 71976 (skattetrekk-konto)	70 000
	<u>3 664 858</u>

3 Kreditorer

Oda - for bompenger	196
Taugland - dør til Søndre Sandås	6 938
NNV - pensjonskostnader 2018	168 178
NNV - gebyr pensjonsordning 2018	14 000
	<u>189 312</u>

4 Offentlige bidrag - driftstilskudd

Oslo kommune - driftstilskudd	500 000
Akershus fylkeskommune - driftstilskudd	175 050
	<u>675 050</u>

5 Andre inntekter

Private bidrag	120 950
Grasrotandel Norsk tipping	43 335
MVA-kompensasjon - mottatt januar 2019	149 338
Fakturert kontorhold (prosjekter)	148 893
Aktivitetstilskudd fra NNV	23 000
Bidrag fra NNV Oslo Nord (til Søndre Sandås)	18 000
Annet	19 638
	<u>523 154</u>

6 Salgsinntekter (brutto)

Salg av kalender inkl. stip.salgsinntekt januar 2019	198 823
Annet salg	401
Royalti av boksalg	0
	<u>199 223</u>

Salgsutgifter

Tillaging av kalender	51 813
Annet (porto ikke ført spesielt som utgift)	0
	<u>51 813</u>

7	Prosjekter - over- og underskudd	
	Se egen prosjektoversikt - som viser regnskapene før disponering av over- og underskudd	
	Prosjekter som isolert sett gikk med underskudd i 2018 og underskuddet dekkes inn fra tidligere prosjektavsetning	600 717
	Prosjekter som isolert sett gikk med overskudd og overskuddet avsettes for videre drift av prosjektet,	1 318 185
	Prosjekter som avsluttes med underskudd og hvor underskuddet dekkes av NOA: prosjektene 32, 33, 34 og 60	19 739
8	Kontorkostnader (inkludert posten diverse)	
	Lokalleie	123 732
	Forsikring	20 096
	Strøm	28 194
	Porto	12 135
	Tele- og datautgifter	18 269
	Multifunksjonsmaskin (kopi, printer...)	35 526
	Rekvisita	9 437
	Abonn. Litteratur	10 786
	Landsmøtet	22 017
	Kommunikasjonsstrategi	25 000
	Transport, km-godtgjøring (ikke prosjekter)	3 388
	Andre kontorutgifter	67 144
		<hr/>
		375 724
9	Diverse utgifter	
	Vinduer - vedlikehold på Vøienvolden	95 000
	Søndre Sandås	102 420
	Tanumplatået	10 392
	Natureseminarer	10 900
	Arrangement Litteraturhuset	34 923
	Annet (småkorreksjoner)	26
		<hr/>
		253 661
10	Honorarer til daglig leder, styre og revisor	
	Gjermund Andersen (betalt styreleder hele året i 100 % stilling, inkl. feriepenger, pensjonsutgift og arbeidsgiveravgift	673 000
	Maria Andersen (kontorleder hele året i 60 % stilling innkl. feriepenger, pensjonsutgift og arbeidsgiveravgift.	310 000
	Styret utover styreleder	0
	Revisor	17 750
		<hr/>
		1 000 750

NOA PROSJEKTER 2018

samlet oversikt

Prosjekt:	Inntekter	Fakt.lønn	Kontor	Diverse	Sum utgifter	Resultat	Tidl.avsatt	Til disp.
1 Frønsvollen	62 049			34 652	34 652	27 397	78 347	105 743
2 Aktivitetsstøtte Oslo	100 000	41 748	8 350	144	50 242	49 758	70 939	120 697
3 GIS-kurs	80 000	23 750			23 750	56 250		56 250
5 Friluftsliv Akershus	-				-	-	50 000	50 000
7 Utstilling sparebank	-	14 350	2 870	89 668	106 888	- 106 888	121 912	15 024
8 Guide utstilling	400 000				-	400 000		400 000
10 Markaopplevelser					-	-	200 000	200 000
20 Kulturlandskap					-	-	108 603	108 603
21 Finn - skjøtsel	9 000				-	9 000	-	9 000
22 Finn - reg	5 000				-	5 000	-	5 000
23 Finn - gjerding	8 000			12 042	12 042	- 4 042	-	4 042
30 Skogprosjekt				13 547	13 547	- 13 547	166 076	152 529
32 Registrering hogst		35 773	7 154	568	43 495	- 43 495	37 716	5 779
33 Registrering Oslo Reg. kurs		304 076	60 815	5 693	370 584	- 370 584	357 234	13 350
34 gammelskog		17 886	3 577	21 647	43 110	- 43 110	42 626	483
35 Reg.arb.Oslo 2018 Regkurs gmlskog	544 000	139 608	27 921	9 983	177 512	366 488	-	366 488
36 2018	256 000	165 166	27 921	8 620	201 707	54 293	-	54 293
50 Alnaskolen Naturen som					-	-	107 839	107 839
51 inkl.arena	20 000	41 748	8 350		50 098	- 30 098	98 948	68 850
60 UDE lærerkurs		9 670	1 935	1 004	12 609	- 12 609	12 482	127
64 Viriks legat 3 bøker					-	-	80 575	80 575
65 Tanumbok	350 000				-	350 000	-	350 000
sum alle	1 834 049	793 775	148 893	197 568	1 140 236	693 814	1 533 297	2 227 111

Prosjekt 16 avsluttes og underskudd dekkes av prosjekt 21

Prosjekt 32, 33, 34 og 60 avsluttes og underskuddene dekkes av NOA

NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS - RESULTATREGNSKAP 2018

	2018	noter	2017	2018	budsjett	2017
				("prosjekt NOA")		
Inntekter						
Off. bidrag driftstilskudd	675 050	4	628 500	675 050	620 000	628 500
Salgsinntekter	199 223	6	188 500	199 223	250 000	188 500
Nyvervede medlemmer	900		2 775	900	10 000	2 774
Kontingentandeler NNV	784 003		755 753	784 003	780 000	755 753
Andre inntekter	523 154	5	410 688	523 153	300 000	410 688
Prosjektbidrag/inntekter	1 857 703	7	1 753 949			
sum	4 040 033		3 740 164	2 182 329	1 960 000	1 986 215
Underskudd prosjekter fra avsetn.	600 718	7	215 695			
Prosjektoverskudd til NOA	0	7	13 852	0	0	13 852
Finansinntekter	27 765		29 989	27 765	25 000	29 989
sum	4 668 515		3 999 700	2 210 094	1 985 000	2 030 056
Utgifter						
Lønn/honorarer inkl. sos.utg.	1 602 887	9	1 688 209	809 112	1 100 000	942 891
Grevlingen	223 015		220 620	223 015	230 000	220 620
Salgsutgifter	51 813	6	53 625	51 813	60 000	53 625
Kontorkostnader	375 724	8	388 800	375 724	430 000	388 800
Diverse utgifter	253 661	9	302 595	253 661	150 000	154 676
Prosjektutgifter, diverse	346 461	7	236 835			
sum	2 853 560		2 890 684	1 713 325	1 970 000	1 760 612
Ubrukte prosjektmidler avs. NOAs dekning av prosjekt	1 318 185	7	830 147			
Finanskostnader	19 739	7	15 536	19 739	0	15 536
	1 392		1 734	1 392	2 000	1 734
sum	4 192 877		3 738 101	1 734 456	1 972 000	1 777 882
resultet	475 638		261 598	475 638	13 000	252 174
sum	4 668 515		3 999 700	2 210 094	1 985 000	2 030 056

Bli med på Frønsvollen

Frønsvollsutvalget tar vare på og driver aktivitetene på Frønsvollen, NOAs markahytte.

Frønsvollen er en gammel seter, og om sommeren går det kviger på beite rundt seteren. Dette har Frønsvollsutvalget fått til i samarbeid med Bygdøy Kongsgård.

På Frønsvollen finnes det også bikuber som drives av et egen birøktergruppe. Vil du være med å ta vare på biene og produsere honning ta kontakt med Lise Häusler: lisehausler@hotmail.com eller ring 92463095.

Det arrangeres aktivitetsdag på seter`n for store og små. Da kan man få delta i aktiviteter som treskjæring, potethyping og kanskje slått.

I tillegg holdes Frønsvollen åpen som «matpakkekafe» alle helger i barmarksessongen til glede for alle som legger turen forbi. Da kan de varme seg, ta en kopp kaffe, spise sin matpakke og kanskje få et vaffelstykke. Vi ber kun om et frivillig bidrag til driften av stedet.

Frønsvollen kan også leies for overnatting. Det er 9 sengeplasser i hovedbygget og ytterligere 6 i fjøset.

Frønsvollen trenger flere frivillige. Vil du være med? Ta kontakt med: fv@noa.no eller ring Nikolai Norman 91844282.

Bli med i NOA

Lokallag i NOA

Det er 18 lokallag i NOA som bidrar aktivt i lokale saker. Gjennom ditt lokallag kan du engasjere deg i saker i ditt nærmiljø. Det finnes også tre studentlag, ett ved Universitetet for miljø- og biovitenskap på Ås, Oslo MET og ett ved Universitetet i Oslo, Blindern. Oversikt over fungerende leder i lagene og lokalkontaktene trykkes i hver utgave av medlemsbladet Grevlingen, og er tilgjengelig på NOAs hjemmesider:

Asker , Jan Häusler	Nes , Karin Olsen	Oslo Øst , Pernille Hansen
Bærum , Anne Gøril Aas	Nesodden , Peter Schjøberg	Skedsmo , Birgitta Prøis
Fet , May Oldervik	Nittedal , Hugo Parr	Ski , Stein Kr. Martinsen
Lørenskog , Per Flatberg	Oppegård , Mariella Memo	Vestby , Kristian Vahl Østbye
Nannestad/Gjerdrum , Kåre Homble	Oslo Vest , Colin Murphy	UiO–Oslo (studentlag), Aurora Kobernus
Ås , Hans Erik Lerkelund	Oslo Nord , Åke Hartmann	UMB–Ås (studentlag), Lea Kristine Myklebust
Groruddalen , Helen Svensson	Oslo Sør , Ingvild Melvær Hanssen	Naturvernstudentene Oslo MET , Elise K. Lie.

Frønsvollsutvalget – driver NOAs base i Marka Frønsvollen

Markagrupper – følger med på alt som skjer i Marka – diskuterer og debatterer.

Fjordgruppa – jobber med Oslofjorden og øyene.

Byøkologigrupper – jobber med byøkologi og areal.

Artsjaktgrupper - en aktiv gruppe som registrerer sjeldne arter i Marka og som bidrar til kunnskap om hogstområder.

Arrangementsutvalget – arrangerer seminarer og sosiale aktiviteter

Kalendergrupper – lager Markakalenderen

Birøkterne – driver to bikuber på Frønsvollen

Kontakt: noa@noa.no eller ring 22383520 for mer informasjon om gruppene og hvordan du kan bli med i dem.